STRATEJİK RAPOR/PROJE VİZYON BELGESİ

"Asimetrik Güvenlik Tehditleri ve Risk Değerlendirme Raporu"

1. PROJE KİMLİĞİ VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

TASAM Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü yürütücülüğünde hayata geçirilen **"TASAM Yıllık Asimetrik Güvenlik Tehditleri ve Risk Değerlendirme Raporu"**, yıllık periyotlarla her yıl **İstanbul Güvenlik Konferansı ve Eş Etkinlikleri** marjında yayımlanması planlanan stratejik bir çalışma projesidir. Proje; küresel ve bölgesel ölçekteki asimetrik tehditlerin derinlemesine analizine odaklanarak, değişen güvenlik mimarisi karşısında proaktif stratejik öngörüler ve karara esas yol haritaları sunmayı amaçlamaktadır.

2. PROJENİN TEMEL GEREKÇESİ VE STRATEJİK VİZYONU

Güncel uluslararası güvenlik paradigması, konvansiyonel askerî tehdit modellerinden uzaklaşarak; sınırları ve failleri muğlaklaşan asimetrik ve hibrit tehdit evrenine doğru keskin bir dönüşüm geçirmektedir. Küresel sistemde derinleşen belirsizlik iklimi, karar alıcıların geleneksel güvenlik reflekslerini aşarak çok katmanlı ve karmaşık bir "tehdit okuması" geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu rapor, hızla değişen güvenlik ekosisteminin kodlarını çözmek ve karar alma mekanizmalarına yüksek akademik titizlikle kurgulanmış, veriye dayalı stratejik bir perspektif sunmak gayesiyle tasarlanmıştır.

Stratejik Hedefler:

- Periyodik ve Derinlikli Analiz: Asimetrik güvenlik tehditlerini, sahadaki operasyonel gerçeklikler ve akademik tecrübeyle sentezleyerek yıllık periyotlarda derinlemesine incelemek.
- Erken Uyarı ve Eğilim (Trend) Tespiti: Küresel ve bölgesel güvenlik mimarisindeki ana kırılmaları ve gelişmekte olan asimetrik risk trendlerini proaktif bir yaklaşımla erken safhada teşhis etmek.
- Stratejik Öngörü ve Senaryo İnşası: Yalnızca mevcut durumun resmini çekmekle kalmayıp, gelecek 1-3 yıllık projeksiyonlar dâhilinde ortaya çıkabilecek kriz senaryolarını ve bunlara mukabil risk yönetim modellerini kurgulamak.
- Kurumsal Sürdürülebilirlik: TASAM bünyesinde; ulusal ve uluslararası güvenlik literatüründe prestiji yüksek, referans gösterilecek ve kurumsal hafızayı güçlendirecek sürdürülebilir bir entelektüel yayın serisi oluşturmak.

3. KAPSAM VE TEMATİK ANALİZ ALANLARI

Rapor, modern devlet aygıtını ve toplumların kolektif güvenliğini doğrudan hedef alan aşağıdaki kritik başlıkları, Türkiye ve yakın jeopolitik hinterlandı perspektifinden çok boyutlu bir analize tabi tutacaktır:

- Terörizm ve Algoritmik Radikalleşme: Geleneksel terör yapılanmalarının ötesine geçen yeni nesil örgütlenme modelleri, terörizmin psikolojik boyutları ve bilhassa dijital platformlar üzerinden hızla ivme kazanan algoritmik radikalleşme süreçleri.
- Devlet Dışı Aktörler ve Vekil Güçler: Paramiliter grupların, vekil güçlerin (proxy) ve otonom hücrelerin büyük güçler arası jeopolitik rekabette stratejik birer enstrümana dönüşmesi ve bu aktörlerin uluslararası hukuku aşındıran eylemleri.

- Hibrit Tehditler ve Gri Bölge Çatışmaları: Savaş ve barış arasındaki net çizginin ortadan kalktığı "gri bölge" faaliyetleri ile konvansiyonel çatışmadan kaçınan ancak ulusal kapasiteyi yıpratmayı hedefleyen simetrik olmayan saldırı taktikleri.
- Dijital Güvenlik ve Üstveri (Metadata) Stratejileri: Kritik altyapıların (enerji, sağlık, iletişim) siber sabotajlara karşı korunması, siber casusluk faaliyetleri ve toplanan devasa üstverinin (metadata) asimetrik bir istihbarat silahı olarak taşıdığı operasyonel potansiyel.
- Bilgi Savaşları ve Sentetik Sosyal Bulaşma: Toplumsal kutuplaşmayı ve devlet-vatandaş güvenini hedef alan organize dezenformasyon kampanyaları ile kitle manipülasyonunda kullanılan sentetik sosyal bulaşma (synthetic social contagion) dinamikleri.
- Yeni Teknolojiler ve Üretken Yapay Zekâ (GenAI): Yapay zekâ (AI) ve bilhassa üretken yapay zekâ sistemlerinin asimetrik tehdit kapasitesini (derin sahte içerikler, otomatik siber saldırılar) çarpan etkisiyle artıran rolü ile otonom silah platformlarının yarattığı teknopolitik krizler.
- Jeopolitik Kırılganlık ve Çoklu Kaos (Polycrisis) Alanları: Türkiye'nin yakın coğrafyasındaki (Orta Doğu, Balkanlar, Kafkaslar, Doğu Akdeniz) jeopolitik fay hatlarının tespiti ve bu kırılgan bölgelerde eşzamanlı patlak verebilecek çoklu kriz (polycrisis) senaryoları.

4. RAPORUN MİMARİSİ VE ANALİTİK İÇERİK MODELİ

Rapor, asimetrik tehditlerin karmaşık doğasına uygun olarak tümdengelim (makrodan mikroya) metodolojisiyle ve mantıksal bir ardışıklık içinde dört ana yapısal bölümden oluşacaktır:

- I. Bölüm - Stratejik Güvenlik Panoraması: Küresel güvenlik mimarisindeki sistemsel kırılmaların, yeni teknopolitik rekabetin ve makro ölçekli paradigma değişimlerinin kavramsal çerçevesi.
- II. Bölüm - Tehdit Türleri ve Dönüşüm Dinamikleri: Hibrit savaşlardan üretken yapay zekâ destekli bilgi operasyonlarına uzanan spesifik asimetrik tehdit başlıklarının taktiksel, teknolojik ve psikolojik analizi.
- III. Bölüm - Bölgesel Risk Değerlendirmesi: Türkiye merkezli bir jeopolitik okuma ile yakın havzalardaki (Balkanlar, Kafkasya, MENA) devlet dışı aktörlerin ve asimetrik risk faktörlerinin incelenmesi.
- IV. Bölüm - Risk Matrisi ve Senaryo Analizi: Olasılık ve etki (impact) değişkenlerine dayalı risk haritalandırması; karar alıcılar için kurgulanmış "en iyi", "en kötü" ve "en muhtemel" projeksiyonları içeren senaryo çalışmaları.

5. YÖNETİŞİM VE OPERASYONEL İCRA MODELİ

- Koordinasyon ve Baş Editörlük: Projenin planlama, içerik mimarisi, veri toplama ve akademik hakem değerlendirme süreçlerinin tamamı TASAM merkez yönetimi ile Güvenlik ve Strateji Merkezi'nin doğrudan koordinasyonunda yürütülecektir.
- Çok Disiplinli Ortak Akıl: Rapor, kapalı devre bir çalışma olmaktan ziyade; TASAM uzman kadrosunun yanı sıra davet edilecek uluslararası güvenlik akademisyenleri, istihbarat ve güvenlik bürokrasisi temsilcileri ile yüksek teknoloji uzmanlarının katkılarına açık, kolektif bir zekâ ürünü olacaktır.

- Stratejik Entegrasyon: Hazırlanan bu yıllık rapor, yayımlandığı dönemde prestijli İstanbul Güvenlik Konferansı ekosistemine entegre edilecek; konferans kapsamında icra edilecek özel bir panel/ yuvarlak masa oturumuyla ulusal ve uluslararası kamuoyuna, profesyonellere ve medyaya takdim edilecektir.

6. HEDEF KİTLE VE BEKLENEN STRATEJİK ÇIKTILAR

- Ulusal Karar Vericiler ve Güvenlik Bürokrasisi: Devletin sivil ve askerî karar alma mekanizmalarına, istihbarat ve güvenlik birimlerine, asimetrik tehditlerle mücadele için stratejik veri, analitik altyapı ve uygulanabilir bir yol haritası sağlamak.
- Akademi ve Stratejik Düşünce Ekosistemi: Güvenlik araştırmaları, uluslararası ilişkiler ve tekno-politik disiplinlerinde literatüre derinlikli ve özgün bir referans kaynağı sunmak; entelektüel camiada ve sivil toplumda üst düzey güvenlik farkındalığı inşa etmek.
- Özel Sektör ve Kritik Altyapı Yöneticileri: Özellikle siber güvenlik, savunma sanayii, enerji, finans ve telekomünikasyon gibi stratejik sektörlerde yatırım yapan veya bu altyapıları yöneten özel sektör aktörlerine yönelik gelişmiş risk ve kriz analizi rehberliği sunmak.